

Leningradın vaziyeti fenalaşıyor

Londraya göre şehrin
civarına 12 kilometre
mesafede düşüklüğü

Alman tayyareleri
Leningrad ve Kronstad
limanlarında bulunan
Rus gemilerine muvaffa-
kiyetle taarruz etti

Berlin 27 (A.A.) — Leningrad'ın
vaziyeti gittikçe fenalaşıyor. Alman
tayyareleri, Leningrad ve Kronstad
limanlarında bulunan Rus gemilerine
muvaffakiyetle hücum etmiştir. Kief
merkezinde hareket bitmek üzere-
dir. Merkezde mareşal Timoçenkonun
mükabil taarruzları, hissedecek terak-
kiler kaydetmemiştir.

Leningrad civarına 12 kilometre mesafede harp ediliyor

Londra 27 (A.A.) — Leningrad'da
dünden beri bir değişiklik olmamıştır.
Muharebelerin şehrin civarında değil,
şehrin civarına 12 kilometrelik bir
mesafede meselâ Peterhof veya Strel-
na'da cereyan ettiği zannedilmekte-
dir.

Haftanın başlangıcında Almanlar
şehre nehrini geçmeğe muvaffak
olmuşlarsa da bir mukabil taarruz
neticesinde ilk mevzilerine atılmışlar-
dır.

Almanlar Volkof nehri geçememişler

Moskova 27 (A.A.) — «Kızıl Yıldız»
gazetesine gönderilen bir telgraf ha-
berinde Leningrad'ın cenubunda Sov-
yet askerlerinin bir aydan beri Volkof
nehri geçmek için Almanların yap-
tıkları bütün teşebbüsler akim kalmış-
tır.

İlmen gölünün cenubunda cereyan
eden şiddetli muharebeler neticesinde
Almanlar hiç bir muvaffakiyet elde
edememişler, üstelik bir çok insan ve
mühim miktarda malzeme kaybetmiş-
lerdir.

İki adaya çıkarılan Alman kuvveti imha edilmiş

Londra 27 (A.A.) — Radyo söy-
lendiği ve Leningrad'dan Moskova ra-
dyosu tarafından alınan nutkunda,
Baltıkta Sovyet filosunun siyasi kus-
nunun müdürü Lebedef, «Teşrinleveyel
İhtilâl» ve «Mart» isimlerindeki Sov-
yet zırhlılarının düşman kuvvetlerine
aldığı ziyat verdirmeğe devam ettik-
lerini söylemiştir. Mumailehy Hangoe
ve Ösel adalarının henüz Sovyetlerin
elinde bulunduğunu. Ösel'de karaya
çıkan 15 bin Almanın imha edildiği-
ni ilâve etmiştir.

Stefaniye göre Rusya askerî vaziyet hakkında malûmat vermiyor

Vashington 27 (A.A.) — «Stefani» Si-
yasî mahafilde teyid edildiğine göre
Moskova hükümeti, şark cephesindeki
vaziyet hakkında malûmat vermek-
ten istinkâf etmiştir.

Rusyaya gönderilen İngiliz ve Ame-
rikan müşahitleri cephenin münferit
muntakalarını ziyaret etmeğe muvaf-
fak olamamışlardır.

Bazı gazetelerin yazdıklarına göre,
Moskova hükümetinin aldığı vaziyet,
Sovyet Rusyanın muhtaç bulunduğu
yardımı Amerikanın tam bir şekilde
yapmasına müsâit olamayacaktır.

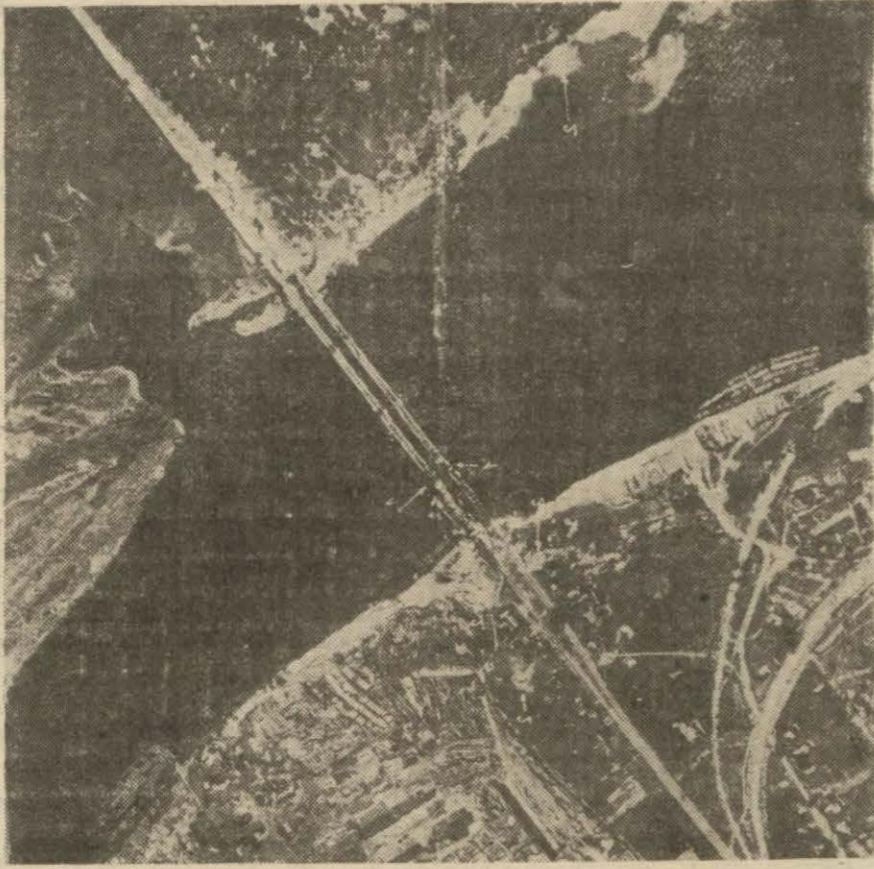
İtalyada ekmek vesikaya tâbi tutuldu

Roma 27 (A.A.) — Bugün top-
lanan Nazırlar meclisinde B. Musso-
lini bu seneki buğday mahsulünün
71 milyon 500 bin kentale baliğ ol-
duğunu ve geçen seneye nisbetle
500 bin kental bir fazlalık gösterdi-
ğini beyan etmiştir.

Buğday mahsulü İtalyan halkının
ve işgal altında bulunan arazinin ih-
tiyacını temine kâfi olmadığından
ekmeğin vesikaya tâbi tutulmasına
karar verilmiştir.

Günde nüfus başına 200 gram ek-
mek verilecektir. Umumiyetle bütün
kadın ve erkek ameleye 100 gram
fazla ekmek verilmesi derpiş edil-
mektedir.

Ağır ve zahmetli işlerde çalışan
amelelere ileride 100 gram fazla ek-
mek ilâve edilmesi de mukarrerdir.

Alman tayyareleri tarafından Dnieper nehri üzerindeki
çift köprüünün tahribi

Kief'te esir adedi 665 bini buldu

Beş Sovyet ordusu
imha edilerek Kief
muharebesi bitirildi

884 tank, 3718 top ve
sayısız harp malzemesi
aldını veya tahrip edildi

Führerin umumî karargâhından
27 (A.A.) — Alman orduları başku-
mandanlığının tebliği:
Hususî tebliğle de bildirildiği veçhile
Kief büyük muharebesi bitmiştir. Ge-
niş bir saha üzerinde çifte çemberle-
me hareketle Dnieper'in müdafaası-
nın tesirsiz bırakılmasına ve küçük
Sovyet teşekküllerinin çember dışına
çıkmasına meydan vermeden beş
Sovyet ordusunun imhasına muvaffa-
kiyet elverişli.

Kara ve hava muharebe kuvvetle-
rinin sıkı bir işbirliği tahakkuk et-
tirilen hareket esasında 665.000 esir
alınmıştır. 884 tank, 3718 top ve sayı-
sız miktarda her nevi harp malzemesi
iğtinam ve yahut tahrip edilmiş-
tir. Düşmanın yeniden uğradığı za-
yat çok yüksektir.

Tarihin hiç kaydetmediği bir mu-
zafferiyet istihsal edilmiştir.
Hava kuvvetlerimiz Toula munta-
kasındaki harp imalât fabrikalarını
ve Moskova'da askerî tesisatı bom-
bardıman etmişlerdir.

Moskovya hücum

Berlin 27 (A.A.) — D. N. B.: Salâ-
hiyetleri bir kaynaktan bildirildiğine
göre, Alman savaş tayyareleri dün
gece yeniden Moskovaya hücum et-
mişlerdir. Askerî mevzilere isabetler
olmuş ve yangınlar çıkmıştır. Alman
tayyarelerinin hücumu esasında de-
miryolu mevki civarındaki sanayi
hedefleri ağır hasara uğramıştır.

General Wavel Tahran'a gidiyor

Londra 27 (A.A.) — General Wavel-
in Londradan Hindistana avdeti sı-
rasında İranda Sovyet kıtaları ku-
mandanlığına görüşmek üzere Tahran'ı
ziyaret edeceği bildirilmektedir.
Hindistandan gelecek kıtaların ve
tankların İran demiryolundan geçe-
cekleri hakkındaki haberlerin yanlış
ve asılsız olduğu bildirilmektedir.

Dikkatler:

552 ye karşı 705

Mevcudiyetini idame etmek mü-
cadelesinde iyi not alan bir memle-
ketin maarif istatistikinde beher 552
yüksek tahsil gencine karşı 705 tek-
nik öğretim talebesi isabet ediyor.

Etrafınıza bakın: Lise mezunları-
na, falanca fakülte müdâvimlerine
pek çok rasladığımız halde teknik
okul mensuplarıyla karşılaştığımız
nadir oluyor. Bundan sonraki maarif
siyasetimiz Türkiyeyi de çok şük-
rür bu sahada muvafık bir yola
sürüklüyecektir. He, halde şu 552 ye
karşı 705 teknik unutmuyalım.

Almanlar yeni bir çevirme hazırlıyorlar

Harkof civarında iki
yerde şiddetli muharebe-
ler cereyan ediyor

Almanlar Harkof'a 20
kilometre mesafeye
kadar geldiler

Roma 27 (A.A.) — Stampa gazetesi
Rusların Harkofa karşı cepheden bir
taarruz yapılmasına mâni olmak için
anudane çarpışıklarını yazmaktadır.
Bilhassa Valki ve Ljubotin muntakala-
rında şiddetli muharebeler cereyan
etmektedir.

Kursak, Harkof ve Krasnodar ara-
sında bir ihata manevrası hazırlan-
maktadır.
Berlin 27 (A.A.) — Berlinde Al-
manların Harkoftan 20 kilometre
uzakta buldukları beyan edilme-
ktedir. Diğer taraftan Odesa muntaka-
sında Rumenler şehrin şarkında iler-
liyorlar.

Odesa civarında muharebeler

Londra 27 (A.A.) — Odesa müdafie-
leri düşmanı şimale doğru geri püs-
kürtmüşlerdir. Dnieper nehrinin man-
sabında bulunan Lagun muntakasın-
da iki günden beri devam eden taarruz
neticesinde Sovyet kıtaları düşmanı
stratejik bir şehir olan Karmass'iden
tardetmişlerdir.

Vonheim'in cenubundaki mühim
sırtlara yerleştirilmiş olan Sovyet top-
ları düşmanı yan ateşine almaktadır.
Yalnız topçu ateşinden Alman ve Ru-
men zayıfların 50 bin kişiyi yüksel-
diği tahmin edilmektedir.

Odacı — Ve aleykümüsselâam!.. Sen de mi...
Sivrisinek — Ne sandın ya?.. Koca yaz İstanbul'da icrayı ahenk eyledim!..

İmzasız ve sahte adresli mektuplar

Örfî idare komutanlı-
ğının yeni bir tebliği

Sarih adresiz ve imzasız mek-
tuplar üzerine hiç bir muamele
yapılmıyacağı evvelce ilân edil-
mişken yine bir kısım imzasız
mektuplar gelmekte ve bittabi
yırtılıp atılmaktadır. Adresli ve
imzalı istida şeklinde pullu ola-
rak gelen bir kısım mektupların
da adres ve imzalarının uydur-
ma ve sahte olduğu, gelen ad-
resli mektuplar üzerine gerekli
muameleye tevessülün evvel yap-
ılan hususî aramalarla anlaşıl-
makta olduğundan bunlar da
yırtılıp atılmaktadır.

Her iki tarzda yazılan mek-
tuplarda da vatanî bir borç
ve vazife yapıldığı ehemmiyetle
yazılmaktadır. Fakat hüviyetini
göstermek cesaretini haiz olma-
yanların bu yaptıkları vazifele-
rin vatanî birer hizmet ve yar-
dım kabul edilmeyeceği gibi hiç
bir mevki ve kıymeti de olma-
yacağından bir daha tavzihan
yazmakla bu gibi mütereddit
vatandaşlarımızı imanlı, azimli ve
fedakâr olmağa davet ederim.

Örfî idare Komutanı
Korgeneral
A. R. Artunkal

Muhtekirlerin cezası arttırılıyor

Millî korunma kanunun-
da yapılacak değişiklik
ler hakkındaki hazırlık
bitmek üzeredir

Ankara 27 (Telefonla) — Ticaret
Vekâleti, Millî korunma kanununda
değişiklikler yapmak üzere bir mü-
detteMBERİ yapıtı hazırlıkları bitir-
mek üzeredir.

Halkın ve Millî müdafaanın ihtiyacı
olan her nevi maddelerle yarı-
dım malzemeye, değer fiatının te-
diyesi mukabilinde, el koymak hak-
kında hükümete salâhiyet veren
madde de tadil edilecek maddeler
arasındadır.

Maddeye, el koyma kararına itaat
etmeyenler hakkında, yeni ceza hü-
kümler de ilâve edilmektedir.

İcar mukaveleleri hakkındaki mad-
de tadilâta uğruyacak maddelerin
mühimlerini teşkil etmektedir. Hükme
muhalif hareket edenlere dair ceza
müeyyideler tesbit olunmaktadır. 50
liradan başlamak üzere gayri men-
kulün bir senelik tutarı mal sahibin-
den ceza olarak alınabilecektir.

Gene bu tadiller cümlesinden ola-
rak ihtikârın önüne geçmek için şid-
detli cezalar tatbik olunacaktır. Her
maddenin fiatı tayin edilecek ve sıkı
bir kontrola tabi tutulacaktır. Muhtekirlerin
cezası arttırılmakta ve bu
hususla hâkime geniş salâhiyet veril-
mektedir.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Sovyetler tank istiyorlar

Maiski: «Sovyet imalâtile
kaybimizi doldurmak
kabil değildir» diyor

Londra 28 (A.A.) — (B.B.C.)
Sovyetlerin Londra sefiri Maiski,
Rusyaya tank göndermek için sarfe-
dilen gayretten dolayı radyoda Bri-
tanya halkına bir teşekkür mesajı
okumuştur. Bunda deniliyor ki:
«Britanyada geçen hafta yapılan
tanklar bir hafta evvelki rekoru
yüzdü on geçmiştir. Bu tankları kul-
lanacağız. Almanların tank kayıpları
büyüktür. Rus kaybı daha
az olmakla beraber ciddidir. Rus-
yada tank imal edilen fabrikalardan
büyük bir kısmı düşman tarafından
kullanılmaması için tahrip edilmiştir.
Bu sebeple Rus imalâtile kaybın
doldurulması imkânsızdır. Rusya,
Eritanya ve Amerikanın yardımına
güveniyor.»

Moskova gene bombalandı

Kremlin'e bombalar
isabet ettiği bildiriliyor

Vichy 28 (A.A.) — (Ofi) Al-
man radyosu, Alman tayyarelerinin
dün gece Moskovayı bombardıman
ettiklerini bildiriyor. Kremlin'e bom-
balar isabet etmiş, şimendifer hatları
tahrip edilmiştir.

Alman orduları Volga nehrinin menbaini vasıl oldular

Vichy 28 (A.A.) — (Ofi) Ber-
lin radyosu, merkez cephesinde Al-
man kuvvetlerinin Volga nehrinin
menbaini vasıl olduklarını bildiri-
miştir.

Londraya göre askerî vaziyet

Kief muharebesi bitti,
Almanlar Kırım'a ayak
basmadılar

Londra 28 (A.A.) — (B.B.C.)
Almanların Leningrad'a karşı taarruzlarına rağmen Ruslar müdafaaya
azimle devam ediyorlar. Şluse-
burg kalesi, 15 gün evvel iddia edil-
diği gibi Almanların elinde de-
ğildir. Bu hal Leningrad'ın muhasara
edilmiş olmadığını göstermektedir.
Son 24 saat zarfında vaziyet de-
ğişiklik yoktur. Bu vaziyet merkez-
de Timoçenko ordusunun hareketi-
na çok yardım etmektedir.

Sovyet sözcüsü Lozovski dün
Leningrad vaziyeti hakkında şu be-
yanatta bulunmuştur: «Almanlar
Leningrad'a yaklaştıklarını iddia edi-
yorlar. Yengeç gibi sürünseler şim-
diye kadar gene şehirde olmaları lâ-
zımdı. Almanlar Leningrad mu-
harebelerinde on binlerce asker
kaybetmişlerdir.»

Diğer cephelelerdeki vaziyete ge-
line, İlmen gölü havâlisinde şid-
detli muharebeler olurken merkez-
de Timoçenko orduları Smolensk'e
doğru ilerliyorlar.

Ukrayna'da Kief muntakasın-
daki büyük muharebe bitmiş gibi gö-
rünüyor. Budienny burada birkaç
firka kurtarmış ve muhasaradan
evvel çekilmiş firka ile birlikte yer
almıştır. Almanların aldıkları bil-
dirdikleri esir miktarı Moskova'da
kabul edilmiyor. Almanların imha
ettiklerini bildirdikleri firkalardan
bir kısmı Harkof cephesinde harp
etmektedir.

Odesa müdafaası düşmanı şimale
gözü istikametinde püsürtmüştür.

Leningrad'da yiyecek azaldı

Geceleri birbirini takip
eden infilâklar ve
yangınlar görülüyor

Cenevre 28 (A.A.) — Times
gazetesinin bildirdiğine göre Len-
ingrad halkı yalnız topçu ve hava
bambardımanlarından değil, aynı
zamanda susuzluktan ve elektriksiz-
likten de sıkıntı çekmektedir. Fin
topraklarından Leningrada doğru
bakıldığı zaman, bilhassa gece kor-
kuç bir manzara karşısında kalın-
maktadır. Çünkü o zaman birbirini
takip eden infilâklardan hasil olan
yangınlar görülmektedir. Söylendi-
ğine göre Kronstadt kalesi geçen
haftadan beri eskisi kadar faaliyet
gösterememektedir.

Daly Telegraph gazetesi bilhassa
Leningrad'da yiyecek miktarının as-
garî hadde indirildiğini yazmakta-
dır. Şehrin elektrik cereyanından
mahrum olması yüzünden halk odun
yakarak yemek pişirmek mecburiye-
tinde kalmıştır. Fabrikaların işçile-
rine günde hiç olmazsa bir kere sı-
cak yemek verebilmek için kış için
biriktirilmiş olan odunun büyük bir
kısmı şimdiden sarfedilmiştir.

Sovyet tebliği

Londra 28 (Radyo) — (7.15)
Gece yarısı nesredilen Sovyet tel-
liği: Eylülün 27 inci günü bütün
cephes boyunca şiddetli muharebeler
devam etmiştir. Viseberg havâlisin-
de çeteler muvaffakiyetler elde et-
mişlerdir. Hava muharebelerinde
19 Sovyet tayyaresine mukabil 44
Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Fin tebliği

Vichy 28 (Radyo) — (Saat
7,30) dün gece Helsinki'de nesredil-
en resmî tebliğ: Fin kuvvetleri Ruş
Karelinin merkezi olan Petroza-
vok'un 40 kilometre garbinde
Braska kasabasını zaptetmişlerdir.

Finlândiya'ya nota

İngiliz notası dün
gece nesredildi

Londra 28 (A.A.) — (B.B.C.)
İngiltere tarafından Finlândiyaya
verilen notanın metni dün gece Lon-
drada nesredilmiştir. Notada Fin-
lândiya asıl Rus topraklarını istilâya
devam ederse gerek harp esasında
gerek muharebeden sonra İngilte-
renin kendisini düşman tanıyacağı
beyan edilmektedir. Notada, diplo-
matik münasebetlerin normal şekle
girmesi için Finlândiyanın harbi dur-
durması ve kendi topraklarına dön-
mesi bildiriliyor.

Bohemya ve Moravya

Alman mümessili von
Neurath çekildi, yerine
Heydrich geçti

Berlin 27 (A.A.) — Alman res-
mî ajansı, Bohemya ve Moravya
umumi valisi Baron Neurath'ın ken-
di talebi üzerine vazifesinden affe-
dildiğini ve Alman S. S. kıtaları li-
deri Heydrich'in vekâleten bu vazife
yayın edilmiş olduğunu bildiri-
mektedir.

Londra 28 (A.A.) — (B.B.C.)
Bohemya ve Moravya'da örfî idare
ilân edilmiştir. Umumi valinin de-
ğişmesine sebep Çek işçilerinin ya-
vaş çalışmaları ve sabotajlardır.
Temmuzda imalât yüzde 30, ağus-
tosta yüzde 40 düşmüştür.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 27 (A.A.) — Orta şark İngiltere kuvvetleri umumî karargâhının tebliği: Tobrukun harp muntakasında dünkü cuma günü topçularımız ameliyat ile mesgul düşman kütalarına müessir surette ateş açmışlardır.

Gece keşif faaliyetlerimiz devam etmiştir. Hudut muntakasında işaret değeri ehemmiyetli bir hadise olmamıştır.

Alman tebliği

Berlin 27 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği: Alman tayyareleri, Hul sahilleri açıklarında bir katile ile seyhat eden ve ceman 15 bin tonlufataya balığı olan iki düşman gemisini batırmışlardır.

İngilterenin cenubu şarki sahilleri üzerine hava akınları yapılmıştır. Düşman Almanya toprakları üzerinde uçup gittiği ve pek az hasarata uğratılmıştır.

Amerikada gemi inşaatı

1943 yılında 1400 ticaret gemisinin inşası bitmiş olacak

Vaşington 27 (A.A.) — Birleşik Amerika Bahriye encümeni, 1943 senesinde bitecek olan 1400 ticaret gemisinin inşasını derip eden bir plan hazırlamıştır.

312 gemiye ait inşaat mukaveleleri şimdiden imza edilmiştir. Bunlardan 112 si ödünç verme ve kiralamaya kanunu mucubüne Büyük Britanyaya verilecektir.

Sağlık seferberliği

10 sene içinde 107 hastahane, darülaceze açılacak

Ankara 27 — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından 10 sene içinde sarfedilecek 75 milyon liradan 67 milyon İçtimai Muavenet, 8 milyon koruyucu tababet müesseseleri kurulmasına sarfedilecektir. Ceman 107 hastane kurulacaktır. 27 vilâyette 50 yataklı, 2 vilâyette 100 yataklı hastaneler açılacaktır.

İstanbul'da yeniden 500, İzmir ve Bursada beşer yüz, Adanada ve Sivastada 250 şer, Edirne ve Kayseri'de 150 şer yataklı hastaneler kurulacaktır. Ankarada kurulacak TTB fakültesinin yatak sayısı 1,200 e çıkarılacaktır.

İki yerde verem hastanesi, 2 yerde cerrahi verem sanatoryumu, 16 vilâyette 30 - 50 yataklı çocuk doğum evi, 3 yerde 50, 2 yerde 100, İstanbul'da yeniden 250 yataklı çocuk hastaneleri kurulacaktır.

Akıl, göz hastahaları, bulajıcı ve tedavisi kabul olmayan hastahalar için yeni hastaneler, Darülacezeler kurulacak, sıtma mücadelesi işi genişletilecektir.

Bulgaristanın vaziyeti

Londraya göre Almanya arzu ederse Bulgaristanı harbe sürükleyebilir

Londra 27 (A.A.) — Bulgaristanın vaziyeti hakkında yeni bir haber alınmamıştır. Almanyanın arzu ettiği takdirde, Bulgaristanda Ruslara karşı duyulan sempdilerine heneceği ve Bulgarları kendilerine hiç bir kazanç temin etmeyecek olan bir harbe sürükleyeceği muhakkak addedilmektedir. Fakat Bulgaristan harbe girdiği takdirde bundan doğacak mahzurların Almanyanın elde edeceği menfaatlerden çok olması ihtimali vardır.

Almanya ve işgal altındaki memleketlerde bulunan İran konsoloslukları

Berlin 27 (A.A.) — Almanya hükümeti, Tahran hükümeti tarafından Alman kolonisine karşı itihaz edilen tarzı hareket ile alakadar olarak İran sefaretine Almanya'da ve işgal altında bulunan memleketlerdeki İran konsolosluklarını kapatmağa mecbur olmuştur.

İranın diplomatik mümessillerine Almanya'yı terketmek için on günlük bir mühtel verilmiştir.

Ölü bir rahibenin cesedi tefessüh etmiyormuş

Madrid 27 (A.A.) — 16 Eylülde Marie de l'Ascension isiminde bir rahibe Seville şehrinde ölmüş, fakat henüz defnedilmemiştir. Çünkü rahibe öleli on gün olduğu halde cesedinde henüz tefessüh alâmetleri görülmemiştir. Birçok doktorlar bu garip hadisenin doğruluğunu teyid etmişlerdir. Hâdisse hükümet makamlarına bildirilmiştir.

Sevill halkı mucizeden bahsetmektedir.

hava akınları

İngiliz tayyareleri Şimali Fransaya taarruz etti

Londra 28 (A.A.) — (B.B.C.) Dün Britanya hava kuvvetleri işgal altında bulunan şimali Fransaya dalgalar halinde taarruz etmiş ve mühim muvaffakiyetler elde etmiştir. Bu münasebetle büyük hava muharebeleri olmuştur. Gündüzün yapılan bu taarruzlarda 14 Britanya tayyaresine mukabil 21 Alman tayyaresi düşürülmüştür. İngiliz bombardıman tayyarelerinden hiç bir kayıp yoktur. Bombardıman tayyareleri Amiens tren istikası noktasını, Labasse yakınında münakale hattını mükemmel surette bombardıman etmiştir.

Akdenizde de taarruzlara devam edilmiştir. Trablus ve Bingaziye yapılan taarruzlar büyük zarara sebep olmuştur. Bir mihrer vapur kafilesine taarruz edilmiş, bir vapur batırılmış, biri ciddi hasara uğratılmıştır. Tekmil tayyareler salimen avdet etmişlerdir.

Almanlara göre

Berlin 27 (A.A.) — D. N. B.: Alman resmi ajansının bildirdiğine göre, bugün Mang denizi üzerinde yapılan hava akınları esasında İngiliz kuvvetleri 21 avcı tayyaresi kaybetmiştir.

Amiral Toyoda

Yeni Japon Hariciye Naziri dünyanın en zeki ve en çok çalışan adamlarından biridir

Prens Konoye'nin üçüncü defa teşkil ettiği kabineye Matsuoka'nın yerine Hariciye Naziri olarak girmiş olan amiral Teijiro Toyoda yalnız haricte değil, Japonya'da da şimdiye kadar haricî siyasette faaliyeti iyice malûm olmayan bir şahsiyettir.

Toyoda hakikatî hayattaki suretle yükselmıştır. Fakat bu seri terakkiyi şu veya bu himayeye değil, ihtisas ve staj için tayin olunan merhaleleri süratle geçerek bunları kısıltım olmasına meyandır. Amiral kuvvetli hafıza sahibi, sarımsız azme malik, hayalden müteneffir, realite ve hakayika dikkatli bir kumandandır. Bu mümtaz evsafı vatandaşları arasında da meşhurdur. Bu üç haslet cihetinden amiral Toyoda meslekdaşları için bir örnek teşkil etmektedir.

Bahriye lisesini birinci olarak ikmal ederek mezun olduğu zaman çocuk denilecek kadar gençti. Bu sebeple bahriye harp akademisine girmeğe yaşı müsaade etmiyordu. Sırf bu yaş farkından dolayı akademiye girmeğe için bir sene beklemeğe mecbur olmuştur.

Fakat bu on iki aylık boş vaktini beyhude geçirmemiş ve ecnebi lisanslarını öğrenmek için geceli gündüzlü çalışmıştır. Bu mesaisi İngilizceyi gayet mükemmel olarak öğrenmesine yardım etmiştir. İngilizceye bu derin vukufu sonraları Londraya atasevali olarak gönderilmesine yol açmıştır. Gene ecnebi dillere vukufu İngilizcede Kembrîj üniversitesinde hukuk tahsil etmesine ve silâhları birakma konferansına giden heyet arasında muharras olarak bulunmasına sebep olmuştur.

Toyoda torpido mektebi ile bahriye harp akademisini birinci olarak bitirmiş ve meslektedik ihata ve vukufunu isbat etmiştir. Japon bahriye zabıtları içinde temayüz etmesine sebep yalnız mesleğinin muayyen vazife ve derslerine bağlı kalmamasıdır. Amiral daima vukufunu genişletmeğe çalışmıştır.

1936 senesinde henüz elli yaşını bitirmemiş halde Kore'deki bahriye tersanesi kumandanı tayin edilmiş herkeşi hayrette bırakmıştır. Çünkü bu kadar mühim bir ihtisas vazifesine bu kadar genç bir zabıtanın tayin edilmesi mutad hilâfında idi.

Amiral Toyoda kendisine tevdi olunan silâhları tekâmül ettirmeği kendisine bir gaye edinmişti. Bu mesaisinde kayınpederi amiral Takeda'dan çok istifade etmiştir. Çünkü Takeda Japon donanmasının inşaat şefi idi. 1937 senesinde amiral Toyoda gayet mühim diğer bir bahriye vazifeye getirilmiş ve Sasebo bahriye istasyonu kumandanı tayin olunmuştur.

Daha sonra Bahriye Nezareti inşaat bürosu şefliğine tayin edilmiş ve bunu müteakibi donanmaya mensup hava kuvvetleri kumandanı olmuştur. 1940 senesinde donanmanın siyasi işlerini idareye memur edilmiştir.

Prens Konoye'nin ikinci kabinesinde amiral Toyoda Bahriye Naziri

Amiral Toyoda

Dikava'nın muavini idi. 1941 nisninde prens Konoye'nin ricası üzerine amiral Toyoda donanmadan ayrılmış ve bu suretle mesleğinden büyük fedakârlık yapmıştır. Toyoda donanmadan ayrıldıktan sonra Ticaret ve Sanayi Nezaretini deruhde etmiştir.

Bu nezaretin memleket müdafaa noktasından ehemmiyeti büyüktü. Toyoda başına geldiği nezareti hem ordu hem de donanmanın bütün ihtiyaçlarını temin edecek bir şekle sokmuştur. Burada hizmeti pek büyük tuttu. Çünkü nezaretin teftürüne müdürlere bırakarak bütün gayretini Japonyadaki şahsi teşebbüs elinde bulundurmuştu. Devlet ve bilhassa millî müdafaa ihtiyacı arasında arkası gelmeyen itihaf ve eizaları yatıştırmağa harisletmiştir. Amiral mesleği dolayısıyla yeni nezaretin sivil usul ve teamüllerini bildiğini itiraf etmekle beraber nezaretin gaye ve maksadlarını tahakkuk ettirmek için vakıfane, mahirane ve kibarca çalışmış ve muvaffak olmuştur.

Bir amiralin Hariciye Nezaretine getirilmesi Japonyada bile bidayette hayret uyandırmıştı. Ecnebi memleketlerde bu tayine türlü türlü mânalar verilmişti. Fakat şimdi bütün dünyanı anlamıştır ki cihanın bugünkü vaziyetine göre her hangi Hariciye Nazirinin evvelce bahriye işlerine derin vukuf sahibi olması âdeti elzem imiş. Gene şimdi anlaşılıyor ki prens Konoye müstakbel Hariciye Nazirinin bu işe gelmeden evvel ticaret ve sanayi işlerine de vakıf olmasına lüzum görmüştür. Çünkü hali hazırda devlet haricî siyaseti ile iktisadi işler arasında sıkı alâka vardır.

İngiliz vapur kafilesine yapılan taarruzdan kurtulanlar

Lizbon 27 (A.A.) — Reuter: Geçenlerde bir İngiliz deniz kafilisine yapılan taarruzdan kurtulan mürettebat ve zabıtlardan 100 kişi iki muhrirle Açores adalarına gelmişlerdir. Bunlar Lizbon'a gönderileceklerdir.

Üçlü Paktın imzası

Birinci yıldönümü, Roma, Tokyo ve Berlinde mânidar merasimlerle kutlandı

Roma 27 (A.A.) — «Stefan»: Roma şifaa mahallî üçlü paktın imzasının birinci yıldönümünün bugün Roma, Tokyo ve Berlinde mânidar törenlerle kutlandığını ve üç memleket matbuatının paktı imza eden üç milletle müteakiben paktı ihtihak eden diğer memleketler arasında sıkı dostluk bağlarını belirtmekte mütehit olduğunu beyan etmektedir.

Bu hadisenin ehemmiyeti, yapılan tezahürat ve bir sene sonunda paktın siyasi ve tarihî bütün mâna ve kuvvetini muhafaza ettiğini teyit eden gazetelerin neşriyatı ile kâfi derecede sabit olmuş bulunmaktadır.

Üçlü paktın muzaaf hedefi şudur: İhtilâfın genişlemesine mâni olmak ve dünyayı tahripkâr kuvvetlere karşı müdafaa etmek.

Bu hedefe tamamen ulaşılmış olduğu gibi, yeni bir medeniyet kurmak işini deruhde etmiş bulunan üç büyük işçi milletinin tesanüdü de bu suretle parlak bir müeyyidesini daha elde etmiş bulunmaktadır.

Almanyanın Tahran elçisi

474 Alman tebaasıle birlikte bugün şehrimize geliyor

Erzurum 27 (A.A.) — Almanyanın Tahran büyük elçisi ile aralarında büyük elçilik erkânı da bulunan Alman tebaasından 474 kişilik bir grup cuma gecesi geç vakit otomobillerle buraya gelmişler ve bir müddet istirahatten sonra İstanbul'a gitmek üzere şehrimizden ayrılmışlardır.

Ankara 27 (A.A.) — İrandan Almanya'ya dönmekte olan Almanyanın Tahran büyük elçisi ile 474 Alman tebaasından mürekkep katile bugün hususi bir trenle şehrimize gelmişler ve bir saatlik tevaküftan sonra buradan ayrılmışlardır.

Macar maslahatgüzari

Erzurum 27 (A.A.) — Macaristanın Tahran maslahatgüzari, refakatlerinde elçilik memurlarından üç kişi bulunduğu halde dün otomobile buraya gelmiş ve akşam trenle İstanbul'a hareket etmiştir.

Lord Halifax Amerikaya gidiyor

Londra 27 (A.A.) — Lord Halifax Amerikaya gitmek üzere tayyare ile Lizbona hareket etmiştir. Mumalfehy radyo ile İngiliz milletine hitaben teşel edilecek bir mesaj neşretmiştir.

Maltaya hava akını

Malta 27 (A.A.) — Birkaç düşman tayyaresi Maltaya taarruz teğebbüs etmişler ise de atıkları bombalarla denize düşmüştür.

ALi ile VELi

25 kuruşa bir yemek

Ali — Gel, gel, buyur... Kaynana seni seviyorum. Veli — Mersi, karnim tok... Şimdi yedim... — Nerede yedin yahu? Şimdi Beşiktaşta geliyorum. — Beşiktaşta yemek bulamaz mı? Türlü türlü piyaz, ayı dükkânları var. Açlıktan başım dönmüştü. Bunlardan en halâsin göziime kestirecek güdümü Temiz bir mermer masanın önüne bir rubu somun, bir barada soğuk su getirdiler. «Zeytin...» dedi. «Hilar su tarafta, sağyağın...» dedi. «Tarafata! Beğenin!» diye gözleriyle yemekleri gösterdiler. «Kuru fasulye helmeli helmeli, Onan ismarladım. Üstüne...» dedi. «Kese kâğıdı...» dedi. «İçinde biraz yemiş alır, vapurda da o işi görürüm!» diye dedi. «Nerek hesap istedim. Kaç para dersin? Yirmi beş kuruş...» — Nedir o yirmi beş kuruş tan az olan porsiyonu mu? — Hayır, canım... Bütün... mek... On fasulye, on pilav, ekmeğe beş kuruşun ekisi. Dün kânda yezde 10 da bahşış... henüz teessüs etmemiş... Ben keseden beş kuruşu tabağına raktım ve hovarda bir müddet tartında teşyi olundum. O başka... Şayani hayreti de, başka zemeyle karışmamıştı. Dün vaka ve midem hasas... Diğer... nokta; aynı dükkânı orada neler illâsına gördüm. Bu unun bebîyet vermiş... Demek, İsmail bulun göbeğinde böyleli de olmuyormuş... Madem şu yâkâ... âdet oldu, herkeş bir şey tabağı rüz ettiriyor; Ben de tabağı ettireyim bari: Belediye, kemal sermayesizle tesiatı şirşer... zaman, bu mikyası göz önünde tutarak ve islah ederek kalabalık semtlerde ağırlık açmamızdır... Yoksa, beş dondurma 11 liraya yendiği müesseseler değil... Alıv!

Atlantik muharebesi

Amiral Stark'a göre vaziyet İngiltere lehinde değil

Vaşington 27 (A.A.) — Dün meclisinin deniz encümeni beyanatta bulunan amiral Stark'ın Atlantik'te hal hazırda vaziyet İngilterenin lehinde değildir. Amiral, Amerikan donanması tarafından tertip edilen devriyeler arasında İngiltereye harp malzemesi taşıyan vapurların son 60 gün içinde dah az batırılmakta olduğunu söylemiş ise de batan vapurların miktarı gene oldukça büyük bir yekün almış olmaktadır. Bu yekün Amerikan teğahlarının vapur işi kabiliyetini gözgâmleridir.

Fransa ve Belçikada kurşuna dizilenler

Berlin 27 (A.A.) — Brüksel'de Alman resmi ajansına gelen bir grfta, şimali Fransa ve Belçika kuvvetleri kumandanlığı tarafından 20 komünistin cuma günü kurşuna dizildiklerini ilân edildiği bildirilmektedir.

Almanya hava akınları

Londra 27 (A.A.) — Dün gece İngiliz hava kuvvetlerine mensup tayyareler Almanya'da Ren muntakasından askerî hedeflerine ve Mans'ta sınırdan geçen Alman işgal altında bulunan bazı limanlara taarruz etmişlerdir.

No demeli?

Gazetelerde iri harflerle bir ilân: «Falanca zatın mevlidi». Meşhur galat, hattâ eski nesillerde bile, kelimenin terk edilmiş doğru şekline müreccah sayılmamıştır.

dememeli; demeli!

«Mevlid» dememeli; «Mevlud» demeli!

EY KADER!

Aşk ve macera romanı

Tefrika No. 37 Nakleden: (Vâ - Nû)

— Bütün anlattıklarınız, bütün gördüklerim şuraya nakşedildi — diye kafasını gösterdi; ve defterini isaretle: — Şuraya da kaydedildi. Öyle anıyorum ki, çiftlik köşkü macerası kapkara bir dram halindedir. Şu mesele her neyse onu aydınlatmağa uğraşacağım.

Şişman hanç, manidar bir şekilde omuz silkti.

Delikanlı gülümsedi.

— İnanmıyor musunuz? — Hayır. — Müskülâta karşılaşacağımı sanıyorsunuz. — Tabiatile... — Evvelâ Rüşühi Beyi bulmak lazım... Şu çiftlik evinin genç sahibini... Yüzbaşı: — O da sabık gençlerden oldu. — dedi. — Kırkına yaklaşıyor. — Kendisini bulacağım. — Rüşühi beyi, öyle mi?

— İnşallah... Ali Kadri: — Onu bulduktan sonra yeni müşkülât: Bakalım, öldüğü gece, annesi ona ne demiş?... Söylenmez ki... — Söyleteceğim. — Ve nihayet şu sırrın halli: İnsan, bu derece büyük bir serveti olur da ondan istifade etmez mi?... Niçin etmiyor?... Babasının mirasını niçin bırakıp kaçtı?... — Rüşühi bey bütün bunları bana anlatacak. — Kendinize amma inanıyorsunuz... — diye yüzbaşı alay etti. — Hem de farzedin ki bütün bunlarda muvaffak oldunuz, neye yarıyacak?... Kendinizi niçin bu derece eziyete kalemeksiniz! — Cevdet, içini çekerek: — Niçin mi?... Süreyya bey ağabeyimiz bunu açıkça izah etti. İnsanın bazan bir işle vazifelenmeğe, bir

gaye takip etmeğe ihtiyacı oluyor. Müskülâta pençelerek vücudunu ve ruhunu oyalandırması lâzım geliyor. Derdlerimiz, matemlerimiz böylelikle uykuya dalabiliyor... Bizim Süreyya bey, avcılıkla kendine bir neşe bulup eğlenmiş, aşkıyı unutmuş. Benim de aynı şeye ihtiyacım var.

«Evet, öğrendiniz, saklamağa lüzum duymuyorum. Bir kız seviyordum. Onu kendime âdeti bir gaye yapmışım. Belki bir daha görüşmeyeceğim. Amma, sizler, benim dostlarımınız. Bana hüsnüniyet gösterdiniz. Ben de her şeyi anlatmakta mahzur görmüyordum. Bu kız, beni aldatdı. Lâyik olmadığım şekilde. Fakat ben onu hâlâ seviyorum. Şeref ve namusunu kendisiyle götürmeme mâni. İzzatır çekiyorum. Günlerce, cithâr edeyim mi, etmiyeyim mi?» diye kendi kendime mücadele ettim. Bura sızden saklamıyacağım.

«Oyalanmak için ne yapıyordum? Mizacım öyle ki, kâğıda, kaleme, mürekkeple oynamağı seviyordum. Önümde açtığınız meraklı yolu takibe gireceğim. Belki bir takım bedbahtları teselli etmek, bir takım adakletler tesis etmek böylece mümkün olacaktır. Ancak ucunu gördüğüm bu maceranın içinde birçok muhtarî kimseler tasavvur ediyor. Bir yerlerde, göz yaşları akmaktadı gibi geliyor bana... O yaşları indiririm... Tesadüf beni buraya kadar sürükledi, getirdi. Bu sayede bazı hakikatlerin aydınlanacağını, hakkamiyetini yerini bulacağını sanıyorum. Bunun için azıcık sabir, azıcık cesaret lâzımsa, ikisi de bende var... Boş vaktim, bu uğurda sarfedilecek nakdim de var... «Bir gün size elimi uzatarak söylemeyeceğim: — Şimdi ölümün hüküm sürdüğü çiftlik köşkünde ve civarında yeniden hayat başlayacak. Neşe ve gençlik hüküm sürecek... Oranın ısrang basmış tarhları üzerinde gene çiçekler açacak... — Pek müthiş bir ideal değil... Amma, söylediğim gibi, oyalanmak için... — Ve ilâve etti: — İşte bunda muvaffak olduğum gün, sizinle muvaffakiyetimi tesid ederiz... Size bir ziyafet veririm... — Haydi bakalım... — dediler. — Zenginler noterle uğraşıyor!»

diye düşündüler.

Ertesi sabah Cevdet iki yeni ahbabının elini dostça sıktıktan sonra ata bindi. Süreyya bey gibi, o da, yolun dönemecinde kayboldu.

Müşerra, onu, başını sallayarak ve tatlı tatlı bakarak nazarlarıyla takip etti:

— Ah, böyle güzel bir beyefendi... Onu İstanbullu bir katalak aldatsın, böyle seril sefil etsin ha?... Yazık, yazık... — Cevdet, esrarlı macerayı aydınlatmağa karar vermişti. Fakat buradan vesika olarak yalnız dinlediği bazı hikâyeleri götürüyordu. Rukiye hanimefendinin ve oğlu Rüşühi beyinin de hayallerini dimağına iyice nakşetmişti. Küçük defteri birçok isimlerle doluydu:

Lâtif çavuş, Zozo, ilh... — Gerçi bu hiç bir şey demek değildi. Fakat asıl ehemmiyetli olan, bu macerayı halletmek onun dimağında bir fikri sabit halini almıştı.

Aradan altı ay geçti. Şiddetli bir kış hüküm sürmüştü. Sımdı bahardı.

(Artaks var)

AKŞAMDAN AKŞAMA

Lügat defteri

Dün, dil bayramının ertesi hakkında bir yazı yazmıştım. Matbaadan çıkma eksik bile söylediklerimi düşündüm.

Mektepte okuduğumuz sırada «Lügat» defterlerimiz vardı. Bilmediğimiz kelimeleri oraya yazarak, müzakerede yahut teneffüste ezberlerdik. Her gün 20 - 30 söz...

Mesela:
Dünbale = kuyruk
Hemise = daima
Cünban = oynanan
İh...

Muallim Nacinin «Kuzu» manzumesini okuduğumuz gün bunları da hafızamıza naketmemiz elbet icap ederdi.

Şimdiki Türkçede hiç biri kalmadı. Ancak edebiyat tarihini, yahut diğer Türk lehçelerini okuyacaklar için «cünban» yahut «hemise» kelimelerini bellemeğe ihtiyaç var.

Fakat lügat defteri?
Hani o?... O, ortadan kalkmıştır...

Liyelim ki Yahya Kemal «kukba» kelimesini kullandı. Yahut Şekip Tunc «tekevvün» dedi. Yahut Fehreddin Kerim «fevri» diye yazdı. Peyami Safanın kaleminde bir «istitraden» çıktı.

Delikanlı yahut küçük hanım omuz sülküyor:

— Bu da neymiş böyle...
Babalari, sözlerin mânalarını anlamakla beraber, evlâdlarını haklı bularak, yazanları istihfaf ediyor:

— Şu muharrirler, bir türlü yeni Türkçenin nasıl olması icap ettiğini kavrayamadılar. Bak hele! «Tekevvün» mü, «fevri» imiş... Bunları kim anlar?... Basit yazmalı, basit...

«Evet, basit amma, nasıl yazmalı?... «Dünbale» nin yerine elbet «kuyruk» demeli... Öyle de deniyor... Artık, liselinin «lügat» defterine hani vazdırılmamalı, amma, onun da behemehal eskiden bizlerin olduğu gibi bir defteri olmalıdır. Oraya kaydedilmiş kelimelerden 20 - 30 taneyi her gün ezberlemelidir. Bunlar da, yukarıda geçen sözler ve envay olmalıdır.

«Bunları kim anlar» da ne demekmiş?... Konuşma dili birkaç bin kelimelidir. Yazı dili birkaç on bin kelime olmakla iktizade eder. Orta mektep kaçkınına yegâne muhatap tutan, ille o anlayacak diye alçaldıkça alçalan, sade suya bir millî edebiyat, bir millî kütüphane havsalya nişan mı?

Bir lisenin son sınıfında «mefhum» la «mefhum» un farkını bilen olmamış...

Fransız gazetelerinde o memleket lise mezunlarının dahi anlayamadıkları kelimeler sık sık çıkar. Halbuki, onlar, «lügat defteri» ezberliyerek yetişmiş insanlardır. Larousse ne güne duruyor? Açıp bakar, bilmediklerini öğrenirler.

Nefik Halid, bundan birkaç zaman evvel, beni «ricat» le itham etmişti. Eski kelimeleri kullandığımı söylemişti. Bu son yıl içinde, kendisinde de aynı aksülamel meydana geldiğini sıfahen söyledim. Tasdik etti. Bu, zaruridir. Münevverler arasında konuşurken kullanılan kelimeler bile kaleme alınmazsa vay o

Türkenin haline... Türlü bölge şubelerinin, türlü mefhumları var. Lisansızın inkişafına tekabül eden tarihi devrelere göre, bunların kimini Farişaden, kimini Arapçandan, kimini İtalyanca, Rumca, Fransızcadan almışız. Şimdi kimini de öz Türkçeden yazıyoruz. «Vapur» u olduğu gibi «tekevvün» ü de öztürkçe bir kelimeye değiştirmek gayreti fuzulidir. Ancak «konan tayyare» icad edilirse, bunun ya beynelmil ismini benimseyeceğiz, yahut da bu gibi müstakbel medeniyetle alakadar bir çok kelimelerin öz türkçesini bulmağa savaşaacağız.

Edebiyatı Cedide'nin tanınmış edibi H. Nâzım — (Ekrem ve Cemal Residin babası B. Residin müstear ismidir) — diyordu ki:

— Fransızca eskiden teessüs eden ilimlerin istihlâları konuşma dilinden ayrıydı. Mesela hendesinikiler. «Parallogramme» ve saire... Bunlar, vazih surette durur. Halbuki en son çıkan sosyoloji ve iktisad tarzında ilimler, istihlâlarını konuşma diline yakın seçtiler. Vauler ve saire... Vuzuhsuzluk hasil oldu.

Doğrudur. Onun için, ille «bir iktisadî cihâl» tarafından da kolayca, bedava anlaşılabilir! «Cömertliği behemehal doğru değil. Öğrenimler varımlar... Bir lügat defteri edinilir... Bilinmeyen kelimeler buraya yazılır... Karşılarında mânaları izah olunur... Uzun tahsil yılları zarfında, hiç olmazsa sinema yahut maç başlamadan evvel üçer beşer bunlar ezberlenir... Böylelikle, türkçe yazgısı ve tuzsuz hasta lapaşma döndürülmemiş olur.

ŞEHİR

Barbaros ihtifali

Büyük Türk Amiralinin aziz hatırası dün hürmetle anıldı

Dünkü Barbaros İhtifalinden birkaçstantane: Yukarıda solda nutuk söyleyen bahriye üstteğmeni, aşağıda: Kahraman bahriyelilerimiz Barbarosun türbesi önünden geçerken

Preveze büyük deniz zaferinin 403 üncü yıldönümü münasebetiyle büyük Türk amirali Barbaros'un hatırasını taziz için bir ihtifal yapılmıştır.

İhtifalde vali ve Belediye reisi B. Lütfi Kırdar, idareci örfiye Komutanı korgeneral Ali Rıza Artunkal, parti müfettişi B. Resad Mimaroglu, şehrimizde bulunan mebuslar, vilâyet ve belediye erkânı ve büyük bir halk kitlesi hazır bulunmuştur.

Merasime sabah saat onda, Beşiktaşta Barbaros türbesi önünde başlamıştır. Mizika istiklâl marşını çaldığı sırada iki denizimiz şanlı bayrağımız, yavaş yavaş şeref direğine çekmişlerdir. İstiklâl marşı çalınırken ve direğe bayrak çekilirken, merasimde bulunanlar, selâm vaziyetinde duruyorlardı. Müteakiben türbeye İstanbul ve donanma komutanlıklarını, vilâyet, Belediye, parti ve muhtelif deniz teşekkülleri namına muhtesem çelenkler konmuş, Beşiktaş Kaymakamı B. Sabri Sözer ve bir bahriye üstteğmeni kürsüye çıkarak nutuklar söylemişlerdir.

Bu nutuklarda büyük amiral Bar-

barosun büyük hizmetleri takdir ile anılmış, Preveze deniz zaferinin yıldönümüne raslayan dünkü günün denizcilik tarihimizdeki büyük mevki ve o zaferin eşiz ehemmiyeti tebarüz ettirilmiştir. Barbarosun Akdeniz, nasıl bir Türk gölüne çevirdiği anlatılmış, ve yüksek hatırası taziz edilmiştir.

Bir bahriye müfrezesi tarafından havaya üç el silah atıldıktan sonra geçid resmi başlamıştır. Geçid resmine önlerinde bayrakları bulunduğu halde bir bahriye taburu, Deniz Ticaret mektebi türbesi, beden terbiyesi mükellefleri, mektep izcileri, büyük bir intizam ve mükemmel-yetle geçmiştir, ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Beşiktaşta bulunan vapurlar düdüklü çalmak suretiyle Büyük Barbarosun hatırasını taziz etmişlerdir.

Dün gece, İstanbul Halkevi'nde merasim yapılmış. Barbarosun türbesi Belediye tarafından tenvir edilmiştir. Şirketihayriye vapurları gece Beşiktaşın önünden geçerken projektörlerini Barbarosun türbesine çevirerek aydınlatmışlardır.

Belediye tahsilâtı

Üç aylık tahsilâtı geçen senekinden yarım milyon lira fazla

İstanbul Belediyesi tahsilâtı, bu sene büyük bir muvaffakiyetle tara edilmiştir. Mall senenin ilk üç ayı olan haziran, temmuz ve ağustos aylarında geçen seneye nazaran tahsilâtta 500 bin lira bir fazlalık görülmektedir.

Belediye, Belediyeye sabık borçları bulunan müteaddid borçlulara karşı lera ve iflâs kanununun 80 inci maddesini tatbikle karar vermiştir. Bu maddede, haciz memurlarına, borçlunun üzerinde para bulunduğu tahmin edildiği takdirde üzerini aramağa ve mevcut parasını almak salâhiyeti verilmektedir.

Ceyhan köprüsü bitiyor

Yapılmakta olan Ceyhan köprüsünün demir kısımları bitmiştir. Köprü'nün parke ve diğer işleri de bitirilmek üzere.

Köprü'nün uzunluğu 130 metredir. 350 bin liraya mal olmaktadır. Köprü, Ceyhan İktisadî hayatında canlandırıcı bir rol oynayacaktır.

İzmitte cinayet

İzmitte kâğıt fabrikasında çalışmakta olan Mustafa, sebzece Halil İbrahim ile kadın yüzünden kavga etmiş, Halil İbrahim'e hücum ederek bıçağını midesine saplamıştır. Halil İbrahim derhal hastaneye kaldırılmış ise de ölmüştür.

Katli 12 saat sonra yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Silivri hayvan panayiri

Silivri hayvan panayiri 1 teşrinievvelde açılacaktır.

Elektrik santrali

Nafia Vekâleti Yerköprüde büyük bir elektrik santrali kuruyor

Konyada Hadim'deki Yerköprü çayhanlarından elektrik istihsalı için yapılan tedkikler müsbet netice vermiştir. Göksu ve Karasu, Yerköprüde birleşmekte ve 60 - 70 metre yüksekten çayhanlar yapararak akmaktadır. İki tarafında 1000 - 1500 metre kayalık bulunan bir vadi-den akararak şarka dönen ve Ermenek çayının da birleşmesi gittikçe çoğalan bu büyük su, hemen hiç faydalanılmadan Akdenize dökülüp gitmektedir.

Karasu, kaynağından, Göksu ile birleştiği yere kadar saatte 65 mil süratle akmaktadır.

Seneledenberi yapılan etüdlerden sonra, bugün devlet, yapıcı elini buraya da uzatmış bulunuyor. Nafia Vekâleti, Yerköprü çayhanlarında bir enerji istihsal santrali yapmak için yerinde ilk tesisiyi vücuda getirmektedir. İstihsal edilecek elektrik, birçok tesisleri tahrik edecek; o havalideki kaza ve köyleri ışıklandırabilecek bir kudret taşıyacaktır.

İtalyadan mal geldi

İtalyadan şehrimize deniz yoluyla bir miktar mal gelmiştir. Bu mallar meyanda deri sanayinde kullanılan zıncık, makine yedek aksamı, radyo aksamı, elektrik malzemesi ve saire vardır. Diğer taraftan İtalyadan birçok firmalar memleketimizden birçok taleplerde bulunmaktadırlar. İtalyanlar bilhassa deri, tiftik ve bazı diğer maddelerle daha fazla alakadardırlar.

Şehrin teşcirt

Belediye 10 senelik bir program hazırladı

Belediyede Belediye reisi muavini B. Lütfi Aksoy'un riyaseti altında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıya Belediye, Bahçeler, Mezarlıklar müdürleri iştirak etmiş ve şehrin teşcirt meselesi görüşülmüştür. Belediye şehrin teşcirt için 15 seneye takvim olunan bir program hazırlamıştır. Bu programın birinci senelik kısmı bu sene tatbik olunacaktır. Bu iş için 25 bin fidan tedarik etmek lazım gelmektedir. Belediye fidanlıkta yerinin bu ihtiyacı karşılamak için geleceği görüşülmüştür.

Belediye şehrin teşcirt esnasında dikilen fidanların tutması ve halk tarafından sökülmemesi için de ayrıca tedbirler alınacaktır.

Millî Müdafaa ve Dahiliye Vekilleri geldi

Millî Müdafaa Vekili B. Saffet Arkan ile Dahiliye Vekili B. Fak Özalp bu sabah Ankaradan şehrimize gelecektir. Dahiliye Vekili, şehrimizde kalacağı müddet esnasında vekâleti alakadar eden muhtelif meseleler hakkında tedkikler yapacak ve bilhassa asker allelelerine yardım için meclisten çıkan kanunun tatbikati etrafında alakadardılar izahat alacaktır.

Francalaya rağbet azaldı

Saf buğdaydan imal olunan ekmeğin nefaseti dolayısıyla şehrimizde francalaya karşı gösterilen rağbet çok azalmıştır. Bu itibarla francala fırınlarına günde verilen 47 çuval francala unu 31 çuvala indirilmiştir. Diğer taraftan şehrin bazı mntakalarında muhtelif sebepler dolayısıyla nüfus kesafeti artmış ve ekmeğe ihtiyacı çoğalmıştır. Bu mntaka fırınlarına verilen ekmeğin miktarı çoğaltılacaktır.

Gümrükler baş müdürünün Trakya'da tedkikleri

İstanbul gümrükleri başmüdürü B. Mehdi Adakan Trakya'da yaptığı tedkikleri ikmal ederek şehrimize dönmüş ve tedkikatının neticesini bir raporla Gümrük ve İnhisarlar Vekâletine bildirmiştir. Başmüdür Avrupa hududu gümrük teşkilatında bugünün icap ettirdiği zaruretlere göre yapılması icap eden değişiklikleri tesbit etmiştir. Çünkü malum olduğu üzere Avrupa ile münakalât kamyonlarla yapılmaktadır. Ve gümrük muamelâtı da bu şekilde göre tanzim edilecektir.

Lâstik tevziine yarın başlanıyor

İstanbul vilâyeti lase müdürlüğü lâstik tevziatına yarın sabahtan itibaren başlayacaktır. Tevziat listeleri tamamen tesbit edilmiş ve müraacat edenlerin muamelelerine başlanmıştır. İlk parti olarak 300 ve ikinci parti de 500 otomobil lâstığı tevzi edilecektir.

Zincirleme suretile ihtikâr

Fiyat Mürakabe teşkilâtı dün zincirleme suretile yapılan bir makine ihtikârı tesbit etmişlerdir. Kosti Aristarhan isiminde birisi makine almak isteyen müşterisine 190 liradan bir dikiş makinesi satmıştır. Bu fiatten süphelenen müşteri vaziyeti derhal mürakabe bürosuna bildirmiş ve yapılan tahkikat neticesinde bu makinenin elden ele tam dört el değiştiği suretile fiyatı yükseltildiği anlaşılmıştır. Suçluların hepsi adliyeye verilmiştir.

Memleketimize gelen transit mallar

Irak tarikle memleketimize transit olarak getirilen ve bir müddetden beri depolarda bekleyen mallardan mühim bir kısmı İsviçre ve Macaristana satılmıştır. Bunların sevkiine muvakkaten Türkiye ile Avrupa arasındakî tren hattının irtibatı temin edildikten sonra başlanacaktır.

Erbaa - Samsun şosesindeki köprülerin inşası

Erbaa (Akşam) — Erbaa ile Samsun şosesi arasında bulunan ve geçen sene Yeşil ırmağın tuğyanıyla tamamen yıkılan büyük «Yemişen köprü» köprüsünün yeniden inşası müteahhide verilmiştir. Gene bu yıl üzerindeki destek çayı nda kurulmakta olan köprü de bitmek üzere.

Tütün müstahsillerine avans

Erbaa (Akşam) — Ziraat bankası Tokat, Niksar, Erbaa mntakaları tütün müstahsillerine geniş ve ehemmiyetli miktarda avans tevziine başlamıştır.

— Aman, bunu padişah ıhtimesin... Saldın boynunu vurdurur.
Demişti. Gerçek padişah böyle şeylere fena halde kıyılır ve Firavunlağ öleli binlerce sene oldu. Hâlâ onlardan çekinileni mecnun diye bağlayıp hapsedenli diyor.

— Böyle olmakla beraber, nişancı Saldın hall de insanın merakını tahrik edecek kadar heyecanlıydı.

— Sald bir gün Mikerinüs ehramını gezerken orada, Firavun Mikerinüsün kızının bir mezar içinde yatan mumyasını görmüş, bu mumya ona çok canlı ve sevilmli görünmüş. Sald arkadaşlarına:

— Firavunun kıızı göz kırparak beni çağırdı - demiş - onu ilk gördüşte sevdim. Bu bir hayal, hikâye değil. İsterseniz geliniz, siz de onun bana nasıl göz kırptığını, bana lütfat ettiğini, gülümsemediğini göreceksiniz!

— Bunun üzerine Saldın arkadaşları peşine takılarak ehlama gitmişler ve Firavunun kızının mezarı önünde durmuşlar. Bu sırada yer altından hazin bir ses yükselmiş:

«Seni seviyorum, beni terketme!»
Sald bunu duyunca:

— İşte, Firavunun kıızı beni seviyor, bana yalvarıyor. Kulduğumla duydunuz ya.

— Diyerek mumyanın yanına yaklaşmış ve arkadaşları bu sesi ıtır ıtır ıtır ehlardan kaçmışlar. Sald mezar başında yalnız kalmış. Döndüğü zaman:

— Firavunun kıızıle konuşmuş. O, bana hâlâ ömedini ve yaşadığını söylemiş. Biz, birbirimizi seviyoruz.

— Demiş. Artık bu hâdiseyi saklamak imkânı yoktu. Sald hergün Mikerinüs ehlama taşınıyor, Cizenin kırmızı ve ince kumlu yollarını sürüp duruyordu.

— Nihayet hâdiseyi Yavuzun kulağına da aksettirmişlerdi.

— Padişah, Saldı çağırttı. Ve sordu:

— Mikerinüs ehlama niçin hergün gidiyorsun?

— Ben gitmek istemiyorum, şevketim! Fakat, beni zorla götürüyorlar.

— Seni zorla kim götürebilir oraya? Sen yalnız gidiyor musun?

— Evet. Yalnız gidiyorum amma, etrafında birçok kimseler varmış gibi, oraya çekiliyorlar beni, oraya vardığım zaman büyülenmiş bir insana benzeyorum... kendimi kaybediyorum.

— Ne yapıyorsun orada?

— Mikerinüsün kıızıle konuşuyorum.

— Seni o mu çağırıyor?

— Evet, şevketim!

— Gitemediğin gün ne yapıyor?

— Gece rüyama giriyor: «Bugün niçin gelmedin?» diyor, beni tehdit ediyor... korkutuyor.

— Seni seviyor demek?

— Evet şevketim! Bana aşık olmuş.

— Ya sen?...
Sald utanarak önüne baktı:

— Ben de seviyorum onu.

— Sen onun hâlâ yaşadığını inanıyor musun?

— Şüphesiz. O canlı olmasa, hergün gidip konuşur muyum kendisiyle?

— Ehlama vardığın zaman, ilk önce kimi görürsün orada?

— Ehlam bekçisini...

— Bekçi seni derhal Firavunun kızının yanına götürüyor mu?

— Hayır. İlk önce büyük salonda bekliyorum. Mezara gidip haber veriyor. Firavunun kıızı ne zaman çağırırsa, o vakit gidiyorum yanına.

— Selim, bu hikâyeyi dinleyince, kendi kendine hükümünü verdi:

— Bu işte de bir oyun var. Zavallı delikanlıyı iflâl etmişler. Firavunun kıızı derli diyerek, böyle uğursuz bir memleketi benim daha fazla kalmak üzere istemeyenler, beni Mısır'dan biran evvel kaçırmayı dileyenler var samyorum.

— Sald huzurdan çekildikten sonra, padişah ansızın Mikerinüs ehlama gitmeğe karar verdi. Demek ki, Sald ehlama varınca, bekçi onu karşılıyor, bir salonda oturup, kendisinin geldiğini, beş bin yıl önce ölen Firavunun kıızı haber veriyor, ve Firavunun kıızı - gelisin - demeden, Sald mezarlağı gidemiyordu.

— İşte, Selim bunları düşünerek bütün bunların hileli ve mürettep olduğuna hükmediyordu.

— Selim o gün öğleden sonra Cize yolunu tuttu ve Mikerinüs ehlama gitti.

— Bu hikâye, Şabaka meselesini de bir dereceye kadar aydınlatmış; nişancı Sald, padişaha başından geçenleri anlatırken, şunu da söylemişti:

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle bekletmiş. Hatta bir gün benden önce Şabaka, Firavunun kızını ziyarete gelmiş. O çıkıncaya kadar ölüer salonunda bir saatden fazla bekledim. Fakat, Şabakanın dönüşünü göremedim. Bekçiyeye

N MUMYALAR

Yazan: İSKENDER F. SERTELİ

sorduğum zaman, bana: «Şabaka, Firavunun kızından tilsim aldı. Ayasını yere üç kere hızlı vurunca, gözden bir anda kayboluyordu» dedi. Bu sebeple Şabakanın yüzünü göremedim.

Selim, Firavunun mezarında

Selim o gün Cizeye giderken, yanına yalnız muhafız askerlerini ve Hamza reisini almıştı. Yunus paşa ile Kahire valisi Hayre bay şehre imişlerdi. Selim onların yokluğundan istifade ederek, Hamzadan başka malvinden hiç kimseyi yanına almamıştı.

Koca Yavuz, Mikerinüs ehlama ansızın gitmişti. Ehlam bekçisi padişahı kapıdan karşıladı.

— Padişahın muhafızları ehlamın kapısını iyice sardılar. Selim attan iner inmez, bekçiyeye sordu:

— Ehlamı hergün ziyarete gelenler var mıdır?

— Hayır, padişahım! Ferman buyurduğunuz gündemberi ehlamların kapısını halka kapadık. Yalnız malvete seniyenlerden gelen olursa, onları boş çevirmiyoruz. Mabede inip geziyorlar ve dönüyorlar.

— Bundan sonra ehlamların kapısı istisnasız herkese kapanacaktır. İçeriye hiç kimseyi sokmayacağız!

— Hamza reis öne düştü. Baltacılar'dan beş on kişi merdivenden inmeğe başladı. Bekçi yol gösteriyordu.

— Bu ehlamın içindeki Mikerinüs mezarı da zemin katından tamam otuz metre aşağıda idi. Yüzlere basamak merdiveni yavaş yavaş iniyorlardı. Nişancı Saldın aşık olduğu (Firavunun kıızı) bu mabedin mezarlığında yani (öölüler salonu)nda bulunuyordu. Padişah nişancı Saltten aldığı malumat üzerine, Mikerinüsün kızının tabutunda tedkikat yapmağa karar vermişti. (Arkası var)

Günün Ansiklopedisi

Pişdadyan'lar

Gazetemizin bu sütununda çıkan Cemşid yazısında Pişdadyan İran sülâlesinden bahsediliyordu.

Pişdadyan'lar şark komşumuzun eski sülâlesidir. Şehname'de ve diğer İran aşarında bunlara ait bahisler efsane ile karışmıştır. İsmi türlü türlü yazılıp okunan Keyomres hükümdarların birincisidir. Kendisi, Züridtilerin Adem'i mesabesindeydi: Ona, ilk yaradılmış insan nazariye bakarlardı. Bu hükümdar serisi dokuz kişidir. Bir aralık İranı zapteden Arap Dahhâk ve Türk Efrasyap ile adetleri on bire baliğ olur. İlk beş altıncı hayatı hakkında rivayet edilen hikâyeler, binlerce yıl devam etmiş bir devrin beşerî ahvalını tasvir eder.

— Hind esatirine bakılırsa, dördüncü İran hükümdarı Cemşid, «Cameşida» denilen ve güneşten kinayeli bir Hind fâhi'dir. Beşinci hükümdar arap Dahhâk Hintte Âzi Dahhâke denilen bir ehlardan adaptedir. 6 ncı hükümdar Feridun ise gene Hintte Feriton tabiri olan ve bu ehlardan bir melekettir. Böylelikle ilk Pişdadyanların Hind - İran muhayyilesiyle voğrulmuş bir sülâle olduğu meydana çıkarılır.

Sonrakı kşfiyat, İranda, Pişdadyandan evvel diğer sülâlelerin hüküm sürdüğünü göstermiştir.

— Ya sen?...
Sald utanarak önüne baktı:

— Ben de seviyorum onu.

— Sen onun hâlâ yaşadığını inanıyor musun?

— Şüphesiz. O canlı olmasa, hergün gidip konuşur muyum kendisiyle?

— Ehlama vardığın zaman, ilk önce kimi görürsün orada?

— Ehlam bekçisini...

— Bekçi seni derhal Firavunun kızının yanına götürüyor mu?

— Hayır. İlk önce büyük salonda bekliyorum. Mezara gidip haber veriyor. Firavunun kıızı ne zaman çağırırsa, o vakit gidiyorum yanına.

— Selim, bu hikâyeyi dinleyince, kendi kendine hükümünü verdi:

— Bu işte de bir oyun var. Zavallı delikanlıyı iflâl etmişler. Firavunun kıızı derli diyerek, böyle uğursuz bir memleketi benim daha fazla kalmak üzere istemeyenler, beni Mısır'dan biran evvel kaçırmayı dileyenler var samyorum.

— Sald huzurdan çekildikten sonra, padişah ansızın Mikerinüs ehlama gitmeğe karar verdi. Demek ki, Sald ehlama varınca, bekçi onu karşılıyor, bir salonda oturup, kendisinin geldiğini, beş bin yıl önce ölen Firavunun kıızı haber veriyor, ve Firavunun kıızı - gelisin - demeden, Sald mezarlağı gidemiyordu.

— İşte, Selim bunları düşünerek bütün bunların hileli ve mürettep olduğuna hükmediyordu.

— Selim o gün öğleden sonra Cize yolunu tuttu ve Mikerinüs ehlama gitti.

— Bu hikâye, Şabaka meselesini de bir dereceye kadar aydınlatmış; nişancı Sald, padişaha başından geçenleri anlatırken, şunu da söylemişti:

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle bekletmiş. Hatta bir gün benden önce Şabaka, Firavunun kızını ziyarete gelmiş. O çıkıncaya kadar ölüer salonunda bir saatden fazla bekledim. Fakat, Şabakanın dönüşünü göremedim. Bekçiyeye

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle bekletmiş. Hatta bir gün benden önce Şabaka, Firavunun kızını ziyarete gelmiş. O çıkıncaya kadar ölüer salonunda bir saatden fazla bekledim. Fakat, Şabakanın dönüşünü göremedim. Bekçiyeye

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle bekletmiş. Hatta bir gün benden önce Şabaka, Firavunun kızını ziyarete gelmiş. O çıkıncaya kadar ölüer salonunda bir saatden fazla bekledim. Fakat, Şabakanın dönüşünü göremedim. Bekçiyeye

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle bekletmiş. Hatta bir gün benden önce Şabaka, Firavunun kızını ziyarete gelmiş. O çıkıncaya kadar ölüer salonunda bir saatden fazla bekledim. Fakat, Şabakanın dönüşünü göremedim. Bekçiyeye

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle bekletmiş. Hatta bir gün benden önce Şabaka, Firavunun kızını ziyarete gelmiş. O çıkıncaya kadar ölüer salonunda bir saatden fazla bekledim. Fakat, Şabakanın dönüşünü göremedim. Bekçiyeye

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle bekletmiş. Hatta bir gün benden önce Şabaka, Firavunun kızını ziyarete gelmiş. O çıkıncaya kadar ölüer salonunda bir saatden fazla bekledim. Fakat, Şabakanın dönüşünü göremedim. Bekçiyeye

— Firavunun kıızı, Şabakayı da — her gelişinde — böyle beklet

RADYO

Bugünkü Program

12,30 Program, 12,33 Karışık şarkılar (Nihavend makamı), 12,45 Ajans haberleri, 13,00 Oyun havaları ve şarkılar, 13,30 Salon orkestrası, 18,03 Caz ve tango orkestrası, 18,40 Fasil sazı, 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Tango ve Swingler Pl., 20,15 Konuşma, 20,30 Karışık şarkılar, 21,00 Ziraat takvimi ve toprak mahcülleri borsası, 21,10 Karışık şarkılar, 21,35 Ankara sonbahar at yarışlarının sonuçları, 21,45 Opera musikisi Pl., 22,30 Ajans haberleri, 22,45 Spor servisi

29 Eylül pazartesi sabahı
7,30 Program, 7,33 Hafif parçalar Pl., 7,45 Ajans haberleri, 8,00 Hafif parçalar Pl., 8,30 Evin saati.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 "	1450 "
3 Aylık	400 "	800 "
1 Aylık	150 "	— "

Posta İttihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Senelik: 3600 altı aylığı 1900. üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565
Yazı işleri: 20765 — İdare 20681
Müdür: 20497

Ramazan 6 — Hızır 146
S. İm. Gü. Ög. İki Ak. Yat.
E. 10,16 11,55 6,07 9,28 12,00 1,31
Va. 4,15 5,54 12,05 15,25 17,57 19,30

İdarene: BabıAli cıvarı
Acımsuluk sokağı No. 13

Günlük Borsa

67 Eylül 1941

	L. K.
% 7,5 933 Türk borcu I II III	21,40
• 1938 İkramiye	19,65
• 1933 İkramiye Ergani	20,25
• 7 1934 Sivas-Erzurum I	20,15
• 1934 Sivas-Erzurum 2-7	20,25
• 2 1932 Hazine bonoları	56,—
• 1935 Hazine bonoları	16,50
• 1938 Hazine bonoları	26,50
A. Demiryolu tahvili I - II	47,25
A. Demiryolları tahvili III	46,—
A. Demiryolu müessesli senet	43,—
T. C Merkez bankası	122,50
T. İş bankası nama muharrer	11,80
T. İş bankası (hamile alt)	12,15
T. İş bankası müessesli his.	135,—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	26,50
A. Demiryolları şirketi (% 100)	43,—
Eskihisar Çimento	9,25
Kredi Fonisi 1905	105,50
• 1911	99,50
• Amortı	59,—
• Kupon	1,08
Türk altını	25,00
Külçe altın bir gramı	3,55
Osmanlı bankası (banknot)	2,60
Londra üzerine 1 sterlin	5,24
Newyork üzerine 100 dolar	130,1875
Madrid üzerine 100 pezeta	12,9375
Stokholm üzerine 100 krun	30,75

«AKŞAM» neşriyatı

ROMANLAR

	Kuruş
Küçük İlanlar Va-Nü	75
Kıvrık Paşa	
Sermet Muhtar	75
Deli Selâmi İzzet	30
Yalı Çapkını	
Burhan Cahit	30
Bu perdenin arkasında	
Z. I.	40
Düğün gecesi	
Burhan Cahit	100
Sumer Kızı	
İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	
İskender Fahreddin	80
Pembe maslahlı Hanım	
Sermet Muhtar	70
Bir kadın geçti	
Selâmi İzzet	20
L. vier kaldırım	
Halit Fahri	75
Açık fırtına	
Muazzez Tahsin	50
Tevzi yeri:	
AKŞAM matbaası	

«AKŞAM» karilerine mahsus

vüde 20 tenzilât kuponu

Üsküdar Kız enstitüsü Müdürlüğünden

Üsküdar kız enstitüsü pansiyonu senelik et, sade yağ, zeytinyağ, tereyağ, yaş ve kuru sebze ihtiyacı açık eksiltme ile edileceği ihale günü ilân edildiği halde talip zuhur etmediğinden ihalenin 4/X/941 cumartesi günü saat 10 a talik edildiği ilân olunur. (8591)

As. Tbb. Okulu Müdürlüğünden:

1 — Üniversite tedrisatı 31/ 1. Teş. 941 de başlayacağından sılıda bulunan As. Talebimizin sılı izni birinci teğrinin 28 ne kadar temdit edildiği.
2 — Bu sene yeni kayıt ve kabul edilmiş olan talebelerin ise 15 birinci teğrinde okula İttihak etmeleri ilân olunur. (8441)

İstanbul deniz komutanlığından:

Deniz gedikli orta okulu için her iki müsabaka imtihanına giren okulların kabul listeleri gelmiştir. Alâkadar okulların acele İstanbul deniz komutanlığına müracaatları. (8468)

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınizi Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde Pullu Kutuları ısrarla isteyiniz.

KİRALIK

Şişli Küçük Bahçe sokağında 8 numaralı 10 oda, Kalorifer ve bilumum konforu havi (Garajlı ve Garajsız) gayet özel villa mutedil şartta kirahktır. İçindekilere müracaat.

ZAYI — Nüfus cüzdanımla sakat raporumu zayı ettim. yenisini çıkaracağım eski müteber değildir. Adres: Kasmpaşa Zincirlikuyu 12 No. Sami Kinet

ZAYI — Bu ayın birinci günü Kadıköyünden hareket eden tramvayda düşürülen bilezik için verdiğim adreste bulunamayıp ve taşındığımdan yeni adresimi bildiriyorum. Üsküdar Selimiye çeşmei kebir caddesi 7 numarada Nazmiye

ASKERLİK İŞLERİ

Eminönü Yerli Askerlik Şubesi Başkanlığından:

Tbb. Tgm. Hüseyin Oğ. İrfan 316 (337-20) Eczacı Tgm. Ali İhsan Oğ. Ridvan 318 (36967) Eczacı Tgm. M. Suphi Oğ. Abdülkadir 319 (38416), Levazım zabıt namzedi Mehmet Reşat Oğ. İsmail Zühtü 313 (20918)

Hüviyet cüzdanlarıyla birlikte acele subeye müracaatları ilân olunur. İstihkâm atışm. Muharrem Tevfik Oğ. Ah. Rifat 316 (240-56) Dz. Makine On Yzb. Ali Oğ. Meh. Adil 303. 1392, Lv. Atışm. Esat Muhlis Oğ. Osman Nazır 316 (18424)

Hüviyet cüzdanlarıyla birlikte acele subeye gelmeleri ilân olunur. Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden: Emekli Süvari Yüzbaşı Ali Oğ. Abdülkadirin subeye müracaat etmesi ilân olunur. (14487)

337 doğumlular

Kartal askerlik şubesinden: 337 doğumlu ve bu doğumlarıyla muameleye tâbi askerliklerine karar verilmiş bulunan Kartal şubesinde kayıtlı yerli ve yabancı erler mutad senelik taltim ve yabancı yerli yapılmak üzere askere sevk edileceklerdir. Toplanma günü 30/9/941 salı günüdür. Mezkûr gün şubemizde bulunmaları ilân olunur.

Prof. Dr. KEMAL CENAP

Lamartin caddesi 5. Doğu Palas No. 14. Taksim. Telefon: 43963 Hergün saat 15 - 18.

Lokman Hekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)
Dahiliye mütehasşisi
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gü. 2,5 — 5 Tel: 22398

Çocuk doktoru Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 ten sonra. Telefon: 40127

Dr. FETHİ

LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu kan, idrar, balgam, mevadi gaita tahlilleri ve (idrar vasıtasile gebeliğin ilk günlerinde katı teşhisi) yapılı. Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı. Tel: 40534

ÜÇ KURTARICI

HAVADA DENİZDE HERYERDE

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İKRAMIYELERİ

Adet	Liralık	Lira
1 adet	2000	= 2000.— Lira
3 "	1000	= 3000.— "
2 "	750	= 1500.— "
4 "	500	= 2000.— "
8 "	250	= 2000.— "
35 "	100	= 3500.— "
80 "	50	= 4000.— "
300 "	20	= 6000.— "

Kütahya Vilâyetinden

- 1 — Vilâyet makamı için 39 veya 40 model Fort, Şevrole, Stpbeyker ve Opel markalı 6 - 8 silindirlir bir otomobil satın alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedeli «2500» liradır. Muvakkat teminatı «187» lira «50» kuruştur.
- 3 — Otomobilin motör, sarj ve akimlâtörü tamamlı arzınsız olacaktır.
- 4 — Eksiltme 14/10/941 Salı günü saat 15 de vilâyet daimi encümeni huzurunda yapılacaktır.
- 5 — Otomobilin karasörü ve döşemesi bozulmamış bir halde olacaktır.
- 6 — Elektrik tesiatı, kofneleri ve el kornesi muntazam bir halde çalışabilecektir.
- 7 — Otomobilin işlemesine lâzım krik, pompa ve levyeleri, anahtarları, tornavida ve İngiliz anahtarları, çekiç ve yağdanlıkları ve sair alâti tamam ve sağlam olarak verilecektir.
- 8 — Yedek tekerlekler birlikte teslim edilecektir.
- 9 — Verilecek otomobilin kat'ı muayenesi İstanbulda Emniyet Müdürlüğü 6 nci şube seyrüsefer sefligince ve diğer vilâyetlerde Belediye seyrüsefer idarelerine yapılacak ve teklif mektubu ile birlikte bu muayene raporu ve otomobilin tulani bir fotoğrafı ile birlikte Kütahya vilâyet Daimi Encümenine big zarf içinde gönderilecek veya kendisi getirecektir.
- 10 — Bu serait dahilinde otomobil satmak isteyenlerin 14/10/941 Salı günü saat 15 de Vilâyet Daimi Encümenine müracaatları ve yahut teklif mektuplarını göndermeleri lüzumu ilân olunur. «8655»

Güzel Sanatlar akademisine girmek isteyenlere

Güzel Sanatlar Akademisi Müdürlüğünden:

Akademi şubelerinin kabul muamelesi 29 Eylül akşamı nihayet olacaktır. Geçiken müracaatlar nazarı itibare alınmayacak ve bütün şubelerin evvelce tarihleri ilân edilen kabul imtihanları bilâhare tekrarlanmayacaktır. İlan olunur. (8588)

İstanbul Muntaka Ticaret Müdürlüğünden

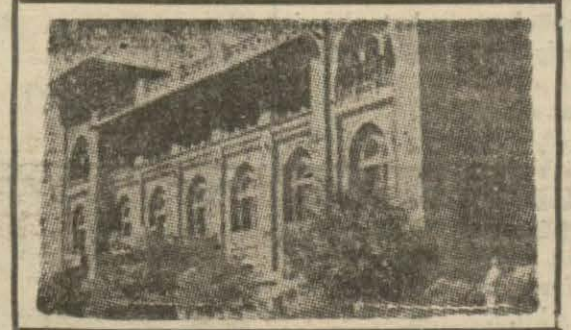
İhraç olunacak sağlam iç fındıkların 2 1/2 ve 2 1/4 librelük çuvallarıyla da gayri safi 70 kilogram olmak üzere ihracına müsaade olmuştur. «8678»

RAMAZAN Geceleri için ailelerin en nezh eğlence mahalli

MAKSİM salonlarıdır
Tepebaşı Bahçesinin Güzide **SAZ HEYETİ**
Bayanlar: **SUZAN GÜVEN** - Nevzat - Semiha - Birsen
Süeda - Güzin - Saniye - İhsan
Bir mehtap gecesi 40 kişilik Büyük Revü
Yazan: Ziya Şakir - Beste: Şefik Gürmeriç - Rejisör: S. Atilla.
Telefon: 42633

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası. Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plânla göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1,000 liralık	4,000 lira	100 adet 50 liralık	5,000 lira
4 "	500 "	120 "	40 "
4 "	250 "	160 "	20 "
40 "	100 "	4,000 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağıda olanlar için ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kurallar senede 4 defa 11 Eylül, 11 birincikânun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

ANA — İLK — ORTA — LİSE

Kız ve Erkek **Boğaziçi Liseleri** Yahut yatısız

Arnavutköy - Tramvay Caddesi: Çiftesaraylar

Kayıt için her gün mektebe müracaat edebilir.

Telefon: 36 - 210

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

Çumra Sarayönü ve Çay istasyonlarında yaptırılacak lojmanlarla müstemilâtina muktezi 1800 kilo betonarme demiri ile 3 ton çivinin bedeli mukabilinde müteahhide ofişe verileceği ilân olunur. «7133» «8635»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (4500) lira olan muhtelif eb'atta 50000 adet renkli karton (10/10/941) cuma günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binasının dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (337) lira (50) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonla müracaatları lâzımdır. Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8438)

Yarısı meşe ve yarısı gürgen veya gürgenle karışık çam olmak üzere satın alınacak 475 dört yüz yetmiş beş ton kesilmemiş kuru odun talip çıkarmadığından kapalı zarf usulile yeniden eksiltmeye konulmuştur. Odunlar Ankara - İzmil veya Ankara - Zonguldak arasındaki istasyonlardan birinde vagon içinde ve en geç 15/11/941 tarihine kadar teslim edilmiş olacaktır. Muhammen bedeli «7600» yedi bin altı yüz liradır. 10/10/941 tarihinde cuma günü saat 16 da -Ankara'da 2 ci işletme binasında toplanacak komisyonla ihalesi yapılacağından bu işe girmek isteyenlerin % 7,5 nisbetinde muvakkat teminatlarını vezne makbuzu veya idarenin kabul ettiği formüle mutabık banka mektubu olarak kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme gününe kadar komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8330)

Almanca Mütercimi Aranıyor

Maliye Vekâletinden:

Mali tetkik heyeti için almancaya lâykile vakıf ve türkçesi kuvvetli bir mütercim aranmaktadır. Kadro ücreti 210 liradır. Taliplerin imtihanında gösterecekleri liyakat derecesine göre bu ücret birden veya tedricen verilecektir. İmtihana gireceklerin en az lise mezunu olması ve askerlikle hiç bir alakası bulunmaması şarttır. Yüksek tahsil olanlar tercih edilir. İsteyenlerin müsbit evrakı ve iyi hizmet vesikaları ile birlikte 10 teğrinivevel akşamına kadar Defterdarlıkta maliye müfettişliğine müracaatları. (6936-8428)

İstanbul fiyat mürakabe komisyonundan

115 No. lu ilân
Bu ilânda markası ve numarası tesbit edilmiş olan kaşar peynirler toptan 120 kuruş perakende 145 kuruştan satılacaktır.

H. H.	372	
H. H.	287-286	
M. B. «çuvalda»	301	H. A. peynir üzerindeki marka
C. Y.		
U. D. Şakir Süter		
A. A.	302	
M. A.	295-296	
S. Y. L.	581	
H. Y.	30	
S.	243	
U. D. «çuvalda»	üç yıldız peynir üzerindeki marka	

NOT: Yukarıda numarası bulunmayan markalar Anadolu mamûlâtı kaşarlarıdır. Uludağ U. D. markalarından yalnız Şakir Süterin kaşarları yağlıdır. Diğer U. D. markalar yanında zikredilen peynirler meyanında değildir.

«U. D. Üç yıldız Şakir Süter firmasıdır.»
26/9/941 günü gazetelerde komisyonun 25/9/941 tarihli toplantısında kaşar peynirlerine toptan 120, perakende 145 kuruş narh konulduğu tarzında neşriyat yapılmıştır. Mezkûr neşriyat komisyonun resmi ilân olmadığı ve kaşar peynirleri hakkında 105 numaralı ilân cari olup yukarıda iştirah eden 115 numaralı ilânın ise yalnız işaret edilen markalara ait olduğu tasrih olunur. «8683»